

مودشت و آهونش

دکتر احمد بهشتی

۴

(۲۷)

نقش مادر

- ﴿ همه‌چیز در حال تحول
- ﴿ موقعیت زن در عصر ما
- ﴿ مادری ، عالیترین مقام زن

* * *

﴿ همه‌چیز در حال تحول

دنیای قرن بیستم ، دنیای نوآوریها و نوسازیهای است. از آلات و ابزار زندگی گرفته تا خوردنیها و پوشیدنیها ، همه‌چیز دستخوش تحول شده است. قوانین و مقررات ، هر لحظه شکلی دیگر بخود می‌گیرد . علیرغم تخیلات بطلمیوسیان که افلاک را همچون ذره هایی پولادین وغیر قابل تفویض ندانندند ، موشکها و آپولوها انسان دست و پاسته زمینی را در فضای جو لان در آوردند و برای نخستین بار جای پای انسان بر سطح کرده ماه نقش بست.

برخی اذاموری که در جوامع و ملل ، جنبه مطلق و غیر قابل تغییر ، بخود گرفته بودند ، از اریکه قدرت سقوط کردند و جنبه نسبیت (۱) بخود گرفتند . آری بجای اخلاق مطلق ، اخلاق نسبی مطرح شد و هیبیسم و یتیلیسم بدنبال فرویدیسم و اگزیستانسیالیزم ، از پدیده های نوین قرن ماست .

زن غربی نیز در این میان بیکار ننشست ، او بجای اینکه بموازات تغییرات و تحولات ، بالاحتیاط و حزم ، به پیش‌بازد و سنتهای غلط را درهم بکو بدو آنچنان شخصیتی برای خود تحصیل کند که نه تنها محرومیت‌های گذشتندرا جبران کنند بلکه با واج افتخار و عظمت بر سد ، ناگهان از جای خویش بایک جهش فوق العاده سریع ، حرکت کرد ، او درست مثل کسی بود که در یک پر تگاه مخفوق را گرفته است و بیک جهش شجاعانه ولی توأم با حزم و احتیاط ، نیازمند است تا خود را از پر تگاه بدور سازد . ولی با همه شجاعت و تهوری که دارد ، بدون حزم و احتیاط خود را بکام خطر می‌افکند و گرفتار ترمیشود ، او نیز چنین بود . این جهش برای او چندان سودی نداشت . بالعکس باز هم بکام خطر افتاد . وقتی بخود آمد که دیگر همه‌چیز تمام شده بود . دیگر ناله و فریاد

(۱) Relativity

پزشک ، روانپزشک ، دانشمندان تعلیم و تربیت و جامعه شناسان بی‌ثمر بود . لذات گمراه کننده قدرت و مقام ، شهرت و نفوذ ، پول و درآمد . چنانش بکام خطر افکند که با این پندارها بخود نیامد و بوظائف اصلی خود یعنی مادری و پرورش صحیح فرزندان آشنایی هشدار نکرد . در حالیکه تعلیم و تربیت کودک ، دقت و مواظبت دائمی را ایجاب میکند که جز بوسیله پدر و مادر تامین نمیشود ، چه فقط اینان - مخصوصاً مادر - از آغاز زندگی ، خصایص بدنی و روانی و استعدادهای کودک را که پرورش آنها باید هدف تعلیم و تربیت قرار گیرد ، شناخته‌اند ، خبطbz رک اجتماع امروزی در این است که از سنین کودکی ، کودکستان ودبستان را جایگزین کانون خانواده و دامان مادر کرده است . این امر را باید معلوم خیانت زنان دانست » (۱)

﴿موقعیت زن در عصر ما﴾

زن در دوران ما موقعیتی بسیار خطیر و مسئولیتی سخت عظیم پیدا کرده است . در گذشته زنان فقط بکار مادری و خانه‌داری اشتغال داشتند و تازه‌این وظیفه‌را هم غالباً بر اثر نداشتن تربیت و تعلیم صحیح ، بخوبی انجام نمی‌دادند ولی در هر حال مسئولیتی بود که در عین اینکه خطیر و با عظمت بود دایره آن از امروز کوچکتر و محدودتر بود ولی امروز ، در عین اینکه به مقتضای طبیعت زنانه خود وظیفه مادری را بر عهده دارند ، کارهای مشاغل اداری ، سیاسی ، اقتصادی و اجتماعی را هم بر عهده گرفته‌اند ، در نتیجه مسئولیت آنها خطیر تر و عظیم تر از سابق شده است .

در حال حاضر ، نیمی دیگر از پیکر اجتماع بشری نیز بـتکـاـپـوـافـتـادـه است . خوشبختانه باید گفت : گوش شیطان کر و چشم حاسدان و بـدـانـدـیـشـانـ کـور ! کـهـظـرـفـمـدـتـ کـوـتـاهـیـ بـهـپـرـوـیـهـایـ

در خشانی نایل شده است و با حریف کهنه کار و با ساقه خود یعنی مرد ، بر ابری می‌کنند ! کیست که این پیروزیهای در خشان و چشمگیر را نادیده بگیرد و تبریکها و تهنیتهای قلبی خود را شارقدوم زن ننماید ! . لکن باید توجه داشت که دنیا و قوانین خلقت تابع خواست واردۀ مانیست و با قوانین خلقت نمیتوان دهن کجی کرد اینکار جزا نحطاط و پرشانی سودی ندارد . سعادت تنها یک راه دارد و آنهم هماهنگی با مقررات و نظامات جاودانی خلقت است . تکامل انسانیت فقط یک فرمول دارد و آن فرمول ، هماهنگی با مملکوت این جهان است .

اگر زنی مقام مادری را فدای جاوه مقام و فعالیتهای دیگر کند ، بسعادت خود لطمه زده است . برای رسیدن زن بسعادت و عظمت ، چاره‌ای جز اجابت دعوت سلوهای وجود خود او که فریادشان در حوزه وجودش طینین انداز است و او را بمادری دعوت می‌کنند ، وجود ندارد .

مادرانی که کودکان خود را بکودکستان می‌سپارند ، تا به شغل اداری و هوی و هوس و تفکرات ادبی و هنری خود پردازند و یا فقط در بازی برعیج و سینما به بطالت بگذرانند . سبب خاموشی

(۱) - انسان موجود ناشناخته ص ۲۸۳

کانون خانوادگی می‌شوند که کودکان در آنها بسیاری چیزها فرامی‌گیرند^(۱) این مطلب را نمیتوان نادیده گرفت که مادران بخاطر اطفال عزیز خود ناگزیرند از بسیاری از تمایلات خود چشمپوشی کنند و از شب نشینی‌ها و فیلم‌های مورد علاقه خود صرف نظر نمایند و لاسعادت و سلامت کودکانشان بخطیر می‌افتد: یکی از موضوعات اجتماعی از نظر بهداشت و آموزش، سینما رفتن اطفال می‌باشد که اخیراً در ایران خیلی معمول شده است، در کشورهای خارجی هر فیلمی را اجازه نمیدهند اطفال ببینند و مرافق و توجه خاصی باین موضوع دارند ولی متأسفاً در ایران این موضوع عهم، مثل سایر قسمتها مورد توجه قرار نگرفته است و اطفال در هر سن به سینما می‌روند و پدر و مادر کودکان خود در هر سن حتی کودک شیرخواره را در بغل گرفته به سینما می‌برند و این اطفال معموم بحای خواب باید ۲-۳ ساعت در هوای محبوس و گلیف سینماها به سر برند و فیلم نامناسب مثل دزدی، جناحت، مشت زنی و عشق بازی ببینند و اینگونه نمایش‌ها مخصوصاً اثر غریبی در اطفال ۷-۶ ساله دارد.

... آمریکائی‌ها که برای هر چیز جزئی آمار تهیه نموده‌اند، ثابت کرده‌اند بین اطفال بیمار ۶ درصد آنها هستند که ماهی ۴ بار به سینما رفته و بعکس آنها بی که به سینما نرفته‌اند فقط سه درصد دختران و یک درصد پسران، بیمار شده‌اند^(۲)

با ذهن جای دلخوشی است! که در عصر ما از روزهای سال، یک روز، بنام «روز مادر» نام - گذاری شده است. ناپلئون میگفت: «مادر بایکدست گهواره و بادست دیگر دنیارامی جنباند»، پیامبر اسلام، بهشت سعادت و سروری را در زیر قدمهای مادران می‌دید.

* مادری عالیترین مقام زن

متأسفاً، طرز قضاوت‌ما در این مسئله اساسی بقدرتی بانداز گراییده است که حد و حسابی ندارد. افرادی که بدون فهم و تشخیص برای بفساد کشیدن و بیزار ساختن زن از وظیفه اصلی می‌گویند: «نباید زن ماشین جوجه کشی باشد» بعالم انسانیت، خیانت می‌کنند، آنها هدفی جز ارضی غراییز جنسی خود ندارند، احساس می‌کنند که اگر زن بوظیفه اصلی خود هم توجهی کند، دیگر محیط رسوای اختلاط‌وبی بندوباری وجود ندارد تا از ادامه نیم عریان زنان کامگویی کنند، زنی که بخواهد مادر و پرستار باشد، زنی که برای محیط گرم خانواده ارزش قائل باشد، دیگر نمیتواند جوانان و مردان هوس‌پیاز را بدنبال خود بکشانند امثال این بانو و مینا پاور، که بقول جرايد: از ترس مشتاقان خود فرار را برقرار ترجیح دادند و صدها جوان تهرانی برای دیدن آنها بفرود گام‌مehr. آباده‌جوم برند و سرانجام همه را «قال»، گذارند، پروردۀ اینگونه تمایلات غیر انسانی هستند^(۳)

(۱) انسان موجود ناشناخته می‌باشد

(۲) - دانشمند شماره ۶۷

۳ - روزنامه کیهان شماره ۷۷۷

ویل دوران تهی نویسد . « ملاحظه کنید که زناشویی بی فرزند چگونه پژمرده است و چگونه پس از آوردن فرزند شکفتنه میگردد ... فرزند مانند آبی است که به پای گیاهی می ریزند . تا آن را تازه و شکفته گردانند . زن در میان رنج و رحمت ، نگرانی و جنجال ، رضایت عجیبی حس می کند که نظیر لذت معنوی است و در هنگام تجمل پرستی و بیکاری خود چنین خوشبخت نبوده و این وظیفه و تکلیف جدید ، اوراچنان کامل میکند که حاضر است حتی خود را فدای اجتماع کند . مرد را اینحال که با او نگرد ، عشقش تازه میگردد . این دیگر آن زن پیشین نیست ، این ذهنی است که ذخایر و توانایی های تازه ای بست آورده است و چنان شکیبا و مهر بان شده است که حتی در هنگام هیجان و شدت عشق نیز سابقه نداشته است (۱) »

نیجه آلمانی میگوید : « زن معمایی است که حل آن بجهد اشتن است » زنی که وظیفه مادری را فدای هوی و هوس نماید ، هنری ندارد . آری هنر زن مادری است . از نظر پیشوای اسلام اخراج زن از وظیفه مادری ، بسیار ناپسند است .

فرمود : « بهترین زنان شما زنی است که فرزند بیاورد و مهر بان و پاکدامن و در بر ابر شوهر متواضع و جلوه گر و در بر ابر دیگران پوشیده باشد » (۲) بدین ترتیب ملاحظه می کنیم که سعادت اجتماع و خاتواده و مخصوصا خود زن . در این است که وظیفه مقدس مادری را بخوا کامل انجام دهد . بدون تردید ، یک مادر خوب برای شوهرش نیز همسری شایسته و برای فرزند اش هر چیز لائقی و برای کشورش فردی خدمتگذار خواهد بود .

۱ - لذات فلسفه من ۱۹۰

۲ - خير نسائكم الولود اللود العفيفه العزيره في اهلها الذليلة مع بعلها المتبرجة مع زوجها الحصان عن غيره ... (سفينة البحار ج ۲ ص ۵۸۶)

باچ، اشخاصی همنشینی کنیم؟

رسول الله (ص) فرمود : همنشینی نکنید ، جز با کسانی که شمارا از پنج صفت زشت به پنج صفت پسندیده زیر دعوت کنند :

از شک بسوی یقین ، از تکبر بسوی تواضع ، از دشمنی بسوی دوستی ، از ریا و تزویر ، بسوی اخلاق و یکر نگی ، از علاوه شدید بد نیا بسوی زهد و پرهیز گاری